

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

Warszawa, dnia 22 marca 2023 r.

Poz. 3565

UCHWAŁA NR 2.25.2023 KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W WARSZAWIE

z dnia 17 stycznia 2023 r.

w sprawie orzeczenia nieważności uchwały Nr XXXVI/225/2022 Rady Gminy Sobienie-Jeziory z dnia 19 grudnia 2022 r. zmieniającej uchwałę Nr XXIII/144/2021 w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości obowiązujących na terenie gminy Sobienie-Jeziory

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40) oraz art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1668), **Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie uchwala, co następuje:**

§ 1. Orzeka o nieważności uchwały Nr XXXVI/225/2022 Rady Gminy Sobienie-Jeziory z dnia 19 grudnia 2022 r. zmieniającej uchwałę Nr XXIII/144/2021 w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości obowiązujących na terenie gminy Sobienie-Jeziory, z powodu istotnego naruszenia art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1452 z późn. zm.) oraz art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461).

§ 2. Na niniejszą uchwałę służy Gminie Sobienie-Jeziory skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 30 dni od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie.

Uzasadnienie

W dniu 22 grudnia 2022 r. do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie wpłynęła uchwała Nr XXXVI/225/2022 Rady Gminy Sobienie-Jeziory z dnia 19 grudnia 2022 r. zmieniająca uchwałę Nr XXIII/144/2021 w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości obowiązujących na terenie gminy Sobienie-Jeziory.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, ww. uchwała podlega nadzorowi Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie.

Badając przedmiotową uchwałę, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie ustaliło i zważyło, co następuje.

W § 1 badanej uchwały Rada Gminy Sobienie-Jeziory postanowiła, cyt. „W uchwale Nr XXIII/144/2021 Rady Gminy Sobienie-Jeziory z dnia 29 listopada 2021 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości obowiązujących na terenie gminy Sobienie-Jeziory w § 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie: „3) od budowli :

a) bezpośrednio związanych z procesem poboru, uzdatniania i dostarczania wody oraz odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków stanowiące własność gminy – 0,01 % ich wartości, określonej na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3 i ust. 3-7 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych,

b) innych – 2 % ich wartości, określonej na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3 i ust. 3-7 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych”.

Powyższym zapisem dokonano zróżnicowania stawki podatku ze względu na podmiot, którego własność stanowią budowle, tj. własność gminy. Kolegium Izby zauważa, że w myśl art. 5 ust. 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, przy określaniu wysokości stawek, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. b- e oraz w ust. 1 pkt 3, rada gminy może różnicować wysokość stawek dla poszczególnych rodzajów przedmiotów opodatkowania, uwzględniając w szczególności rodzaj prowadzonej działalności. Powyższy przepis przesądza o tym, że zróżnicowanie może dotyczyć tylko i wyłącznie przedmiotów opodatkowania, nie zaś podmiotu, do którego ten przedmiot należy. W ocenie Kolegium Izby zapis zamieszczony w § 1 badanej uchwały wykracza poza ustawowe kompetencje Rady Gminy Sobienie-Jeziory. Podkreślić należy, że organ jednostki samorządu terytorialnego, realizując swoje kompetencje, musi uwzględniać treść normy ustawowej. Odstąpienie od tej zasady przez Radę Gminy Sobienie-Jeziory w badanej uchwale, stanowi istotne naruszenie art. 5 ust. 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Orzecznictwo sądów administracyjnych jednoznacznie wskazuje, że uchwały organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego nie mogą regulować materii należących do przepisów wyższego rzędu i nie mogą być sprzeczne z nimi (tak: wyrok NSA z dnia 16 marca 2001 r. IV SA 385/99).

Ponadto badaną uchwałą Rada Gminy Sobienie-Jeziory określiła stawkę podatku od nieruchomości od budowli cyt. „innych – 2 % ich wartości, określonej na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3 i ust. 3-7 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych”. Następnie w § 4 wskazano, cyt. „Uchwała wchodzi w życie od 1 stycznia 2023 roku”.

W ocenie Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie zapis § 4 - w zakresie, w jakim ma zastosowanie do określenia stawki podatku od nieruchomości od budowli cyt. „innych” - w sposób istotny narusza art. 4 ust. 1 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych. Kolegium Izby ustaliło, że przedmiotowa uchwała, podjęta w dniu 19 grudnia 2022 r., została ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego w dniu 22 grudnia 2022 r. pod pozycją 14087. W związku z powyższym, zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych, uchwała ta najwcześniej mogła wejść w życie w dniu 6 stycznia 2023 r.

W tej sytuacji regulacja zawarta w § 4 badanej uchwały nadała uchwale moc wsteczną i skróciła minimalne *vacatio legis*. Stosownie do art. 4 ust. 1 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych, akty normatywne, które zawierają przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych, wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia, chyba, że dany akt normatywny określi termin dłuższy. Przepis art. 5 ww. ustawy dopuszcza nadanie aktowi normatywnemu „mocy wstecznej”, ale tylko jeżeli zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie. NSA w wyroku z dnia 19 listopada 2010 r. II FSK 1272/09 podkreślił, cyt. „Zakaz retroaktywności stanowi fundament demokratycznego państwa prawnego, a jego podważanie przez organ państwa uznać należy za zachowanie wysoce naganne”. Ponadto wskazał, cyt. „(...) wsteczna moc prawna może dotyczyć ewentualnie tylko przyznania praw”.

W ocenie Kolegium Izby, w zakresie określenia stawki od budowli, cyt. „innych” badana uchwała takiego warunku nie spełnia, ponieważ nakłada na jej adresatów obowiązki. Jak wskazuje orzecznictwo sądów administracyjnych, akt prawa miejscowego, a takim aktem jest badana uchwała, może wejść w życie najwcześniej po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w dzienniku urzędowym (tak: wyrok NSA z dnia 14 czerwca 2011 r. II GSK 632/10, wyrok WSA w Krakowie z dnia 5 lipca 2018 r. III SA/Kr 452/18, postanowienie NSA z dnia 28 stycznia 2020 r. I OZ 1429/19). Zapis § 4 badanej uchwały w stosunku do określenia stawki podatku od budowli cyt. „innych” nie spełnia zatem ustawowego wymogu, a nieprawidłowe określenie reguły, wskazującej termin wejścia w życie aktu

prawa miejscowego, stanowi istotne naruszenie art. 4 ust. 1 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych.

Z podanych powodów, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie orzekło, jak w sentencji uchwały.

Przewodniczący
Wojciech Tarnowski